

doben zeló ribi „morski jež“, neprenehoma pripoveduje resnične in izmišljene dogodbe iz vojske na Laškem, in to v nemščini, da se Bog usmili. Prav tako se sliši, kakor da bi kdo škopo rezal ali pa kak voz po Ljubljanskem tlaku drdral. Če je mož tako nemščino v Lahe spuščal, potem je res, kar je pripovedoval, da so pred njim povsod bežali.

Tik mene sedi vojak, menda lovsk podčetrnik, čedne postave in inteligentnega obraza, njemu nasproti zeló „lična mlada gospodična belolična“, nekoliko „ocirana“ sicer, kar pa nič ne dě. S to gospico prične mladi lovski četnik kmalu tako živahen pogovor, da se njemu meni nasproti sedečemu očetu primerna zdi opomba (v nemškem jeziku tudi zeló hrastovem): „Ti, Marijca, jaz ne morem več tū sedeti. Sedi ti sem, grem jaz k oknu.“ Gospica, dasiravno vidno nerada, uboga, iz očesa mladega četnika pa zadene očeta pogled tako oster, kakor meč. Tako dobim jaz gospico za „vis-a-vis“ in sklenem brzo porabiti to po osodi mi naklonjeno srečo, da mi bo vsaj pot kratkočasnejša. Al gospica menda nevoljna nad očetom, da jej je prestrigel mikavni pogovor z mladim četnikom, zatisne oči in se dela, kakor da bi spala. Isto naredi mladi četnik, ki se nasloni ob steno, a moje bistro oko zapazi, da izpod na pol zatisnjenih obrvi švigajo ognjeni pogledi sēm ter tjē. Dobro, da so švigali memo mene in ne skoz mene, sicer — — človek je včasih s slame.

(Dalje prihodnjič.)

Narodopisne stvari.

Odkod Magjari (Ogri)?

Če tudi so Magjari leta 1848. in 1849., ko so se od Avstrije odtrgati in Habsburško cesarsko rodovino s prestola pahniti skušali, zeló glasoviti bili, in če tudi leta 1867. so po nesrečnem dualizmu Avstrijo razcepili na dvoje in se s tem zopet povzdignili na gospodovalni politični vrhunec v Avstriji, vendar niso skoro nikoli tako drzno in prepotentno se vĕdli kot dandanes, ko za Turke in njihovo barbarstvo kažejo take simpatije, da so gnjusoba vsemu svetu, ki ima še srce za človeštvo in civilizacijo.

Poglejmo tedaj malo v starodavno zgodovino tega naroda nazaj, da najdemo ključ tolike bratovske ljubezni Magjarov do Turkov. Se ve, da v našem listu ni prostora, o tem, od kod so Magjari? kaj več podati, kakor le nekoliko zgodovinskih črtic, te pa po izvirniku najboljem, namreč Mailathovi „zgodovini Magjarov“, ki je sam Magjar bil.

Magjari ali Madjari je prvotno ime Ogrov, katero si sami dajejo in s katerim se še zdaj sami najraje imenovane slišijo.

Še le l. 626. so Magjari znani postali, prišedši iz Azije. O tem pa, kje da je bila ondi prva njihova domovina, gredó si misli zeló navskriž. Najverjetnejše je, da so stanovali v okolicah Hvalinskega (Kaspiškega) morja, med reko Kama in pa Uralskim hribovjem.

Nekaka enakost, katero so nekateri hoteli najti med jezikom Finov in Magjarov, dala je povod misli, da so Magjari rodú Finskega.

Fessler in mnogi drugi pa trdijo, da Magjari so koleno velikega Turškega plemena. Po mislih nekaterih družih so nasledniki starih Partov.

Po večkratnem preseljevanji v Aziji so koncem 7. stoletja prišli v Evropo, kjer so posedli pokrajine med Dneprom in Donom ob reki Ingul v Katarinoslavu, sedanjí Ruski deželi. Tukaj so ostali čez 200 let, dokler jih niso pregnali Pečenegi. Pod vodstvom Almoša in

njegovega sina Arpada so koncem 9. stoletja prerili v Dacijo, leta 896. pa se naselili v Panoniji in tu ustanovili državo.

Najstareji narodopisci Magjare imenujejo Turke. Slovani so jih najraje imenovali Ugre, Ungre, pa tudi Vengre; po teh imenih so jim Nemci dali imé „Ungarn“.

Po plamtečem sočutji, ki ga dandanes Magjari razodevajo do Turkov, je očitno, da se kri Turška pretaka po žilah Magjarov in da po takem tisti narodopisci pravo trdijo, ki pravijo, da Magjari so po plemenu Turki.

Politične stvari.

Kaj bode konec dolgočasnih konferenc v Carigradu — boj ali mir?

Kmalu, in gotovo še ta mesec rešeno bode dvojno veliko vprašanje, ki bode odločilo bodočnost Avstrije: ali da se še vprihodnje ohrani v Evropi ono stališče vélike države, ki jej po pravici gre gledé na zgodovino njeno in velikost njene zemlje, ali da se vresničijo one nakane, ki so jih Košut in njegovi nasledniki napisali v svoj program. Maščevanje za Vilagoš, boj z Rusijo in s tem vničenje spominov vseh dogodeb, ki so jih po Jelačiču doživeli Magjari: to je, kar vodi sorodnike Turkov in njihovo časništvo.

Domišljena nepremagljiva moč Magjarskega naroda, ki se šopiri s svojimi honvedi, ki jim jih je žalibog! neprevdarjeno Avstrija pomagala stvariti, — pričakovanje, da z Magjari politično enako misleči Poljaci se tudi vzdignejo na noge, — zelena zastava Mohamedova — in sovraštvo velicega dela Nemcev do vsega, kar je slovanskega: to so zavezniki, ki po mislih Košutovcev bodo zdaj stopili na oder sveta, katerim morebiti še zmirom nada po glavah roji, da se Anglija sprè z Rusijo.

To vse je šovinizem lahkomiselnih možganov taci narodov, ki si domišljujejo, Bog vĕdi, kaj da so!

Al Poljakom in Magjarom je Rusija že enkrat pokazala železno svojo pest; Nemčija z Bismarkom na čelu v ozki zvezi z Gorčakovom se pač ne bode brigala za Magjarski „globus“; lord Salisbury v soglasji z Ignatievom v Carigradu je Magjarom podrł gradove, ki so si jih že zidali v zraku — in po vsem tem ostaja jim le še fizično in moralično, politično in finančno propala Turčija, katere niti Košut in njegovi zapetniki, niti Klapka in drugi v Carigradu bivajoči Magjarski softe ne bodo na noge spravili.

Turčijo že davno ves svet imenuje „na smrt bolnega možá“; poglejmo si zato to umirajočo Turčijo malo bolj na drobno.

Da so diplomati v Carigradu svojo igro izigrali, to je znano. Ali so jo izigrali dobro ali slabo, to je vse eno; le to moramo reči, da gospodje diplomati v Carigradu ne mešajo svojih kvart pred očmi celega sveta in da jih ne kažejo onim časnikarjem, ki že danes po svetu trobijo, da je zmagala modra politika Turška, kateri zvonec nosi Mithad-paša. Vsakako pa je verjetno, da še ta teden bode konec Carigradskih konferenc, in po takem nastane vprašanje: „kaj pa zdaj?“

O tem, ali bode boj ali mir, si gredó misli navskriž. Zbiranje Ruske armade ob Prutu kaže na boj. Al v konferencijah se je tudi povdarjala misel, naj se Turčija — brez boja — prepustí lastni njeni osodi.

Mithad-paša trdovratno odbija vse, kar zahtevajo zastopniki tujih vlad. On tedaj sili v boj. Zakaj pa? Vganjka tej zastavici ie lahka. Mithad-paša, ki